

TBMM

(S. Sayısı: 528)

Devletlerin Ayda ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/351)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG/196-279/3766

Konu: Yenileme

2/10/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

LİSTE

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :

1/736	Devletlerin Ayda ve Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1062	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1086	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Toprakları Arası ve Ötesinde Hava Hizmetlerine İlişkin Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1100	Dışışleri Bakanlığı Tarafından Temsil Edilen Türkiye Cumhuriyeti ile Fransız Kalkınma Ajansı Arasında Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1106	Türkiye Cumhuriyeti ve Avustralya Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :</u>
1/1108	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile Ukrayna Devlet Nükleer Düzenleme Komitesi Arasında Nükleer Düzenleme Konularında Teknik İşbirliği ve Bilgi Değişimi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1130	Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Bahreyn Krallığı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1134	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Kore Cumhuriyeti Enformasyon ve Haberleşme Bakanlığı Arasında Enformasyon ve Haberleşme Teknolojileri (EHT) İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1149	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Filistin Ulusal Yönetimi Tarım Bakanlığı Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1150	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Umman Sultanlığı Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1156	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hollanda Krallığı Arasında Gümrük Mevzuatının Doğru Bir Şekilde Uygulanması ve Gümrük Suçlarının Önlenmesi, Soruşturulması ve Bu Suçlarla Mücadele Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1190	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Arasında Makedonya Cumhuriyetinde Yer Alan Bazı Osmanlı Dönemi Eserlerinin Onarımı ve Rekonstrüksiyonuna Yönelik Yapılan Görüşmelere İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1193	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/1243	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1247	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1255	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hayvan Sağlığı ve Karantina Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1258	Asya-Pasifik Zey İşbirliği Örgütü (APSCO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1263	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avustralya Hükümeti Arasında Askeri Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1270	Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1271	Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1273	İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı
1/1283	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :</u>
1/1288	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1292	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsü İnşa Edilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1294	Güney Doğu Avrupada Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Konusunda Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1298	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1303	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1308	Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1309	Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşmeye Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1310	Türkiye-EFTA Ortak Komitesinin EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmanın Devlet Yardımlarına İlişkin 18 ve 23. Maddelerinin ve II Sayılı Ekinin Değiştirilmesi ve X ve XI Sayılı Eklerinin İptaline İlişkin 1/2005 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1320	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Umman Sultanlığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1321	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İslam Kalkınma Bankası Arasında Türkiye ile Afrikadaki İslam Kalkınma Bankası Üyesi Ülkeler Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Desteklenmesi İçin İşbirliği Hakkında Anlayış Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1322	Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1324	Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1325	Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi İmtiyazları ve Dokunulmazlıklarına Dair Düzeltilmiş Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1326	Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezini Oluşturan Düzeltilmiş Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1332	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1333	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1335	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Suudi Arabistan Krallığı Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1336	Türkiye ile Mısır Arasında Doğal Gaz Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :</u>
1/1339	Pendik Kentsel Dönüşüm ve İleri Teknoloji Parkı Projesi Kanunu Tasarısı
1/1341	Güneydoğu Avrupa (GDA) Kültür Bakanları Konseyi Şartnamesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1345	Kooperatifler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/1346	Biyotıp Araştırmalarına İlişkin İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1347	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı Arasında Savunma Uzak İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1348	Beşinci Dünya Su Forumu Organizasyonu İçin Çerçeve Anlaşma ile Beşinci Dünya Su Forumu Anlaşma Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1351	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü (GTÖ) Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İçişleri Bakanlığı ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti İçişleri Bakanlığı Arasında Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1353	Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1355	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Moğolistan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Arasında Petrol, Doğal Gaz ve Mineral Kaynaklar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında, Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1358	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sinematografik Ortak Yapım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1359	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Ekvator Cumhuriyeti Enerji ve Maden Bakanlığı Arasında Enerji Sektöründe İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1361	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Rusya Federasyonu Kültür ve Sinemacılık Federal Ajansı Arasında 2007 Yılında Türkiye Cumhuriyetinde Düzenlenecek Rusya Federasyonu Kültür Yılına Yönelik Yapılan Görüşmelere İlişkin Niyet Muhırası (Rusya'nın Türkiye'de Kültür Yılına Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı)
1/1363	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Arnavutluk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1364	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1367	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Fas Krallığı Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Jeoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :</u>
32747	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32748	Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı Yazmanlığının Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32805	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Avustralya Tarım, Balıkçılık ve Ormanlık Bakanlığı Arasındaki Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32806	Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32807	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Genel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32830	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosova Öz-Yönetim Geçici Kurumları Adına Hareket Eden Birleşmiş Milletler Kosova Geçici Yönetim Misyonu (UMMİK) Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32831	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslar Arası Sözleşme ile Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32832	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karantina ve Bitki Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Ticaretin Geliştirilmesi ve Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşma Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32834	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Bulgaristan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32852	Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32853	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32854	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32866	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi (TÜRKSOY) Arasında Türksoya İlave Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32867	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Demokratik Etiyopya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32868	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-782/5815

30/12/2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 22/12/2003 tarihinde kararlaştırılan “Devletlerin Ayda ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizin, uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında son yıllarda önemli mesafe katetmesine rağmen konuyla ilgili uluslararası sözleşmelerin ve anlaşmaları bazılarında taraf olmamasının uzayla ilgili faaliyetler konusunda yarattığı güçlükleri gidermek amacıyla, sözkonusu sözleşmelere ve anlaşmalara taraf olunması hususunda ilgili makamlarımızla görüş birliğine varılmıştır.

Öte yandan, sözkonusu uluslararası sözleşme ve anlaşmalara taraf olunması, kuruluş çalışmaları son safhasında bulunan Türk Uzay Kurumu'nun faaliyetlerinin etkinliği ve uzayla ilgili faaliyetlerin uluslararası hukuki bir zemine oturtulabilmesi açısından da önem taşımaktadır.

"Devletlerin Ayda ve Diğer Gök Cisimlerinde Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşma (1979)" esas itibarıyla Türkiye'nin gelecek dönemde uzay alanında belirleyeceği politikalar, kazanacağı yetenek ve imkanlarla ilgili olup, ülkemizin Türk Uzay Kurumu veya başka kurumlar vasıtasıyla uzayda gerçekleştirebileceği çalışmalar ve araştırmalar bu Anlaşma kapsamında yürütülecektir.

Ayrıca, uluslararası uzay sözleşmeleri ve anlaşmaları ile, devletlerin uzayda hükümranlık hakkının bulunmadığı ve her devletin diğerlerinin haklarına uyarak Ay ve Diğer Gök Cisimlerini barışçı amaçlarla serbest olarak kullanabileceği hususları güvence altına alınmıştır. Bu nedenle, bu anlaşma, ülkemizin Ay ve Diğer Gök Cisimlerine yönelik menfaatlerinin ve haklarının korunması bakımından da önem arz etmektedir.

Türkiye'nin uzay alanındaki faaliyetlerinin, özellikle Türk Uzay Kurumu'nun da kurulmasıyla giderek daha etkin hale geleceği gözönünde bulundurularak, Ülkemizin uzay alanındaki hukuksal boşluklarının giderilmesi bakımından, içinde bulunulan dönemde özellikle uluslararası temel belgelere ve bu meyanda, adigeçen anlaşmaya taraf olmamızın uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/351

Karar No.: 65

25 Haziran 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 22 nci dönemde, 30/12/2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Devletlerin Ayda ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşmaya Katılmamızın uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Tasarı Bakanlar Kurulunca 2/10/2007 tarihinde yenilenerek Başkanlıkça 16/10/2007 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuzun 16/6/2010 tarihli 12 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşmayla uzayın barışçıl amaçlarla kullanımına ilişkin ilke ve esaslar belirlenmekte ve devletlerin uzaydaki faaliyetleriyle ilgili bir çerçeve oluşturulmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda uzayla ilgili olarak kabul edilmiş ve yürürlükte bulunan beş anlaşmanın bulunduğu, Türkiye'nin bu Anlaşma dışında diğer dördüne taraf olduğu,

- Ülkemizin uzayın barışçıl amaçlarla kullanımı konusunda son yıllarda mesafe kat ettiği ve konuyla ilgili tüm anlaşmalara taraf olmak suretiyle bu konudaki gelişmelerin daha yakından takibini, verilerin elde edilmesini, iş birliği alanımızın genişletilmesini ve hukuki zeminimizin sağlamlaştırılmasını amaçladığı,

- Türk Uzay Kurumunun kuruluş çalışmalarının son aşamaya gelmiş bulunması da dikkate alınarak Devletlerin Ayda ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşmaya Ülkemizin taraf olmaya karar verdiği,

- Anlaşma hükümlerinin sadece diplomatik ilişki bulunan taraf devletlere uygulanacağına dair Ülkemizin bir beyanının bulunduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kütahya Milletvekili Hüseyin Tuğcu ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Karabük	Bolu	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>	<i>Canan Kalsın</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Bu Raporun Özel Sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>
İstanbul	Kırşehir	Kütahya
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Metin Ergun</i>
Malatya	Mardin	Muğla
	Üye	Üye
	<i>Abdülkadir Emin Önen</i>	<i>Necip Taylan</i>
	Şanlıurfa	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**DEVLETLERİN AYDA VE DİĞER GÖK
CİSİMLERİNDEKİ FAALİYETLERİNİ
DÜZENLEYEN ANLAŞMAYA KATIL-
MAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE - 1 Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 5 Aralık 1979 tarihinde kabul edilen ve 18 Aralık 1979 tarihinde imzaya açılan “Devletlerin Ay’da ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşma”ya beyanda bulunulmak suretiyle katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE -2 Bu Kanun yayımı tarihinde yürünlüğe girer.

MADDE - 3 Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**DEVLETLERİN AYDA VE DİĞER GÖK
CİSİMLERİNDEKİ FAALİYETLERİNİ
DÜZENLEYEN ANLAŞMAYA KATIL-
MAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE - 1 Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE -2 Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE - 3 Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

B E Y A N

Devletlerin Ay'da ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşma'ya katılma sırasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapılan beyanın metni.

Türkiye Cumhuriyeti, işbu Anlaşma'nın hükümlerini yalnızca diplomatik ilişkisi bulunan Taraf Devletlere karşı uygulayacağını beyan eder.

Devletlerin Ay'da ve Diğer Gök Cisimlerindeki Faaliyetlerini Düzenleyen Anlaşma

Bu Anlaşma'ya Taraf Devletler,

Devletlerin Ay ve diğer gök cisimlerinin keşfi ve kullanımı yolundaki başarılarını kaydederék,

Dünya'nın doğal bir uydusu olarak Ay'ın, uzayın keşfinde önemli bir rolü olduğunu kabul ederek,

Ay'ın ve diğer gök cisimlerinin keşfi ve kullanımında Devletler arasındaki işbirliğinin eşitlik temelinde gelişimini desteklemeye kararlı olarak,

Ay'ın uluslararası bir çatışma alanı olmasını önlemeyi arzu ederek,

Ay'ın ve diğer gök cisimlerinin doğal kaynaklarının kullanılmasından doğabilecek yararları akılda tutarak,

Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşfi ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'yı, Astronotların Kurtarılması, Astronotların ve Uzaya Fırlatılmış Olan Araçların Geri Verilmeleri Hakkında Anlaşma'yı, Uzay Cisimlerinin Verdiği Hasardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşme'yi ve Uzaya Gönderilen Cisimlerin Tescili Sözleşmesi'ni anımsayarak,

Bu uluslararası belgelerdeki hükümlerin, uzayın keşfi ve kullanılmasında gelecekte gerçekleştirecek ilerlemeleri dikkate almak suretiyle, Ay ve diğer gök cisimlerine ilişkin hususlarda, somut biçimde uygulanması ve geliştirilmesi zorunluluğunu gözönünde tutarak,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde 1

1- Bu Anlaşma'nın Ay ile ilgili hükümleri, Dünya hariç, güneş sistemi içindeki bütün diğer gök cisimleri için de, bu gök cisimlerinden herhangi biri için özel yasal kurallar yürürlüğe girmedikçe, geçerli olacaktır.

2- Bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda Ay hakkında yapılan atıflar, Ay'a gidiş için izlenen yollar ve onun etrafındaki diğer yörüngeleri de içerir.

3- Bu Anlaşma, yer ötesinden dünya yüzüne doğal yollardan ulaşan yerötesi maddelere uygulanmaz.

Madde 2

Ay üzerinde keşif ve kullanma faaliyetleri dahil bütün faaliyetler, diğer Taraf Devletlerin çıkarları gerektiği biçimde dikkate alınmak suretiyle, uluslararası barış ve güvenliğin korunmasındaki çıkarlara uygun olarak ve uluslararası işbirliği ve karşılıklı anlayışı desteklemek amacıyla, 24 Ekim 1970'te Genel Kurul tarafından kabul edilmiş olan Birleşmiş Milletler Şartı Uyarınca Devletler Arasında İşbirliği ve Dostane İlişkiler Hakkında Uluslararası Hukuk İlişkilerine Dair Bildiriyi hesaba katarak ve uluslararası hukuk, özellikle Birleşmiş Milletler Şartı uyarınca yürütülür.

Madde 3

1- Ay, bütün Taraf Devletlerce yalnızca barışçı amaçlarla kullanılacaktır.

2- Ay üzerinde herhangi bir tehdit, güç kullanımı veya diğer bir düşmanca hareket veya düşmanca hareket tehdidi yasaklanmıştır. Benzer şekilde Ay'dan böyle bir hareketi gerçekleştirmek için yararlanmak veya Dünya'ya, Ay'a, uzay araçlarına, bu araçların personeline veya insan yapısı uzay cisimlerine ilişkin olarak benzer hareketler için kullanma tehdidinde bulunmak da yasaklanmıştır.

3- Taraf Devletler, Ay etrafında bir yörüngeye veya Ay yönünde veya etrafında diğer bir yola, nükleer silah veya diğer her tür kitle imha silahı taşıyan hiçbir araç koyamazlar, Ay toprakları içinde veya yüzeyine böyle silahlar yerleştiremezler veya kullanamazlar.

4- Ay üzerinde askeri üsler ve tesisler kurmak ve tahkimat yapmak, her tür silah denemeleri ve askeri manevralar yapmak yasaklanmıştır. Bilimsel araştırma amaçlarıyla veya diğer her türlü barışçı amaçla askeri personel kullanılması yasaklanmamıştır. Ay'ın barışçı amaçlı keşfi ve kullanımı için gerekli her türlü donatım veya tesisatın kullanılması da yasaklanmamıştır.

Madde 4

1- Ay'ın keşfi ve kullanımı bütün insanlığa ait faaliyet alanı olacak ve ekonomik veya bilimsel gelişme düzeyleri ne olursa olsun, bütün ülkelerin iyiliği ve yararı için yürütülecektir. Mevcut ve gelecek kuşakların çıkarlarına olduğu kadar, BM Şartı'na uygun şekilde ekonomik ve sosyal gelişme koşullarını ve daha yüksek yaşam standartlarını destekleme ihtiyaçlarına gerekli dikkat gösterilecektir.

2- Taraf Devletler, Ay'ın keşfi ve kullanımı ile ilgili etkinliklerde işbirliği ve ortak yardımlaşma ilkesi ile hareket edeceklerdir. İşbu Anlaşma'nın uygulanmasında uluslararası işbirliği, mümkün olan en geniş ölçüde çok taraflı veya iki taraflı olarak ya da uluslararası hükümetlerarası teşkilatlar aracılığıyla yapılır.

Madde 5

1- Taraf Devletler Ay'ın keşfi ve kullanılmasına ilişkin faaliyetlerini, mümkün ve uygulanabilir olduğu ölçüde, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne, dünya bilim çevrelerine ve kamuya bildireceklerdir. Ay'a yapılan her seyahatin takvimi, amaçları, cereyan edeceği yerler, yörüngelerin parametreleri ve süresine ilişkin bilgiler, seyahatin başlamasından sonra mümkün olduğu kadar kısa zamanda ve bilimsel sonuçlar dahil, her bir seyahatin neticeleri hakkındaki bilgileri de seyahat son bulur bulmaz bildirilecektir. Bu seyahatin altmış günden fazla sürmesi halinde, her türlü bilimsel sonuç hakkındakiler dahil, seyahatin cereyanına ilişkin bilgiler, her otuz günde bir dönemsel olarak verilir. Seyahatin altı aydan fazla sürmesi halinde, sonradan sadece bu bilgilere kaydedeğer eklemeler varsa bildirilir.

2- Bir Taraf Devlet, diğer bir Taraf Devletin, Ay'ın aynı bölgesinde, Ay etrafında aynı yörüngeye veya Ay yönünde veya etrafında aynı hareket yollarında aynı zamanda faaliyetler yürütmeyi planlamış bulunduğunu öğrendiği takdirde, kendi faaliyetlerinin planını ve takvimini derhal diğer Devlet'e haber verir.

3- Taraf Devletler, işbu Anlaşma uyarınca gerçekleştirdikleri faaliyetlerde Ay dahil Uzak'da gözlemlemiş ve saptamış bulundukları insan sağlığını ve hayatını tehdit edici bulguları ve aynı şekilde her türlü yaşam belirtisini Genel Sekretere, uluslararası bilim çevrelerinde ve kamuya bildirir.

Madde 6

1- Ay'da, bütün Taraf Devletler için, herhangi bir ayrıma tabi olmadan, eşitlik temelinde ve uluslararası hukukla uyum halinde, bilimsel araştırmalar yapma özgürlüğü olacaktır.

2- Bilimsel araştırmaları yürütmede ve bu Anlaşma'nın hükümlerini geliştirmede, Taraf Devletler Ay'da maden ve diğeri cisimlerden örnekler toplamak ve almak hakkına sahip olacaklardır. Bu rnekler, bunların toplanmasını sağlayan Devletlerin uhdesinde kalacaktır ve bilimsel amaçlarla kullanılabilirler. Taraf Devletler, bu örneklerin diğeri ilgi gösteren taraf devletlerce ve uluslararası bilimsel topluluka bilimsel araştırmalar için kullanılmasına olanak vermeyi gözönünde bulunduracaklardır. Taraf Devletler, bilimsel araştırmalar sırasında Ay'ın madenlerinden ve diğeri cisimlerinden bu araştırmaları desteklemek amacıyla uygun miktarlarda kullanabilirler.

3- Taraf Devletler, mümkün ve uygulanabilir olduğu ölçüde, Ay'a yolculuklar sırasında veya orada bulunan tesislerde bilimsel ve diğeri personelin değişiminin arzu edilir olduğu konusunda anlaşmışlardır.

Madde 7

1- Taraf Devletler, Ay'ı keşif ve kullanma faaliyetlerinde bulundukları sırada, oradaki ortamda mevcut dengenin, bu ortamı zararlı değişimlere maruz bırakacak şekilde yabancı maddeler getirilmesi veya başka bir yolla bozulmasını önlemek amacıyla önlemler alırlar. Taraf Devletler dünyadışı maddeler getirilmesi suretiyle veya başka bir yolla yerkürede çevrenin her türlü bozulmasını önlemek amacıyla da önlemler alırlar.

2. Taraf Devletler, bu maddenin 1. paragrafı uyarınca aldıkları önlemlerden Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni haberdar ederler ve mümkün olan en geniş ölçüde, Ay'a radyoaktif maddeler yerleştirilmesine ve bu yerleştirmenin amacına ilişkin planlarını, önceden kendisine bildirirler.

3. Taraf Devletler, bilimsel bakımdan özel ilgi çeken Ay bölgeleri konusunda, bu bölgelerin, diğeri Taraf Devletlerin haklarına hanel getirmeksizin, Birleşmiş Milletler'in yetkili birimleri ile danışmak suretiyle, haklarında özel koruma anlaşmaları yapılması uygun olan uluslararası bilimsel ayrılmış blgeer olarak belirlenmeleri için, diğeri Taraf Devletlere ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bilgi verirler.

Madde 8

1. Taraf Devletler, bu Anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, yüzeyinin veya yüzey altının hangi noktasında olursa olsun, Ay'ın keşfi ve kullanılması faaliyetlerini gerçekleştirebilirler.

2. Bu amaçla Taraf Devletler özellikle:

- a) Uzay Araçlarını Ay'a indirebilirler ve Ay'dan fırlatabilirler;
- b) Ay'ın yüzeyinin veya yüzey altının hangi noktasına olursa olsun personellerini, uzay, taşıtlarını, malzemelerini, istasyonlarını, tesislerini ve donatılarını yerleştirebilirler.

Personel, uzay taşıtları, malzeme, istasyonlar, tesisler ve donatılar Ay'ın yüzeyinde veya yüzey altında serbestçe hareket edebilir veya hareket ettirilebilir.

3. Bu maddenin 1. ve 2. paragrafları uyarınca Taraf Devletlerin Ay üzerinde yürüttükleri faaliyetler, diğer Taraf Devletlerce yürütülen faaliyetleri engellemeyecektir. Bunların bir engellemeye neden olmaları halinde ilgili Taraf Devletler, bu Anlaşma'nın 15. maddesinin 2. ve 3. paragrafları uyarınca, danışmalarda bulunurlar.

Madde 9

1- Taraf Devletler, Ay'da insanlı veya insansız istasyonlar kurabilirler. Bir istasyon kuran Taraf Devlet sadece istasyonun gereksinimlerini karşılamak için gerekli yüzeyi kullanacak ve sözkonusu istasyonun yerleşim durumundan ve amaçlarından, derhal Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni haberdar edecektir. Aynı şekilde, her sene, bu istasyonun kullanılmaya devam edip etmediğini ve amaçlarının değişip değişmediğini de Genel Sekreter'e bildirecektir.

2- İstasyonlar, bu Anlaşma hükümleri veya Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşfi ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'nın 1. maddesi uyarınca, Ay üzerinde faaliyetlerde bulunan diğer Taraf Devletlerin personel, taşıt ve malzemesinin, Ay'ın her tarafına serbest girişlerini engellemeyecek tarzda kurulacaktır.

Madde 10

1- Taraf Devletler, Ay'da bulunan kimselerin hayat ve sağlıklarını korumak için, uygulanabilir bütün önlemleri alırlar. Bu amaçla Ay'da bulunan herkesi, Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşfi ve Kullanılması'nda Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'nın 5. maddesi kapsamında bir Astronot ve Astronotların Kurtarılması, Astronotların ve Uzaya Fırlatılmış Olan Araçların Geri Verilmeleri Hakkında Anlaşma kapsamında da Uzak Aracı Mürettebatından sayarlar.

2- Taraf Devletler, Ay'da tehlike içinde bulunan kimseleri istasyonlarına, yapılarına, taşıtlarına ve diğer tesislerine kabul ederler.

Madde 11

1- Ay ve onun doğal kaynakları, bu Anlaşma'nın konuya ilişkin hükümlerinde, özellikle bu maddenin 5. paragrafında ifadesini bulan, insanlığın ortak malvarlığını oluştururlar.

2- Ay, kullanma, işgal, egemenlik ilanı veya diğer başka bir yolla hiçbir şekilde ulusal edinim konusu olamaz.

3- Ay'ın yüzeyi ve toprak altı, hükümetlerarası olan veya olmayan uluslararası teşkilatların, ulusal teşkilatların, Devletlerin veya gerçek kişilerin mülkiyetinde olamaz. Ay'ın yüzeyi ile bağlantılı yapılar dahil yüzeyine veya yüzeyi altına uzay personeli veya taşıtları, malzemesi, istasyonları, tesisleri veya donatımı yerleştirilmiş olması, Ay'ın yüzeyinin veya toprak altının bir kısmı üzerinde, mülkiyet hakkı yaratmaz. Bu hükümler, bu maddenin 5. paragrafında öngörülen uluslararası rejime halel getirmez.

4- Taraf Devletler, uluslararası hukuk ve bu Anlaşma hükümleri uyarınca, hiçbir ayırım gözetilmeksizin ve eşitlik esasına göre, Ay'ı keşfetmek ve kullanmak hakkına sahiptirler.

5- Bu Anlaşma'ya Taraf Devletler, Ay'ın doğal kaynaklarının işletilmesi mümkün hale gelir gelmez, sözkonusu işletmeyi düzenleyen, uygun usuller dahil, uluslararası bir rejim kurmayı üstlenirler. Bu hüküm, bu Anlaşma'nın 18. maddesi uyarınca uygulanır.

6- Bu maddenin 5. paragrafında öngörülmüş olan uluslararası rejimin kurulmasını kolaylaştırmak amacıyla Taraf Devletler, mümkün ve uygulanabilir olduğu ölçüde, Ay üzerinde keşfedebildikleri bütün doğal kaynaklardan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni, uluslararası bilim çevrelerini ve kamuyu haberdar ederler.

7- Sözkonusu uluslararası rejimin başlıca amaçları şunlardır:

- a) Ay'ın doğal kaynaklarının, düzenli ve güvenli bir şekilde geliştirilmesini sağlamak;
- b) Bu kaynakların rasyonel bir şekilde idare edilmelerini sağlamak;
- c) Bu kaynakların kullanım imkanlarını geliştirmek;
- d) Bu kaynaklardan sağlanan faydaların, Taraf Devletler arasında, gelişmekte olan ülkelerin gereksinimlerine ve çıkarlarına ve Ay'ın keşfine, doğrudan doğruya veya dolaylı katkıda bulunan ülkelerin gayretlerine özel bir dikkat sarfetmek suretiyle, hakkaniyete uygun paylaştırılmasını gözetmek;

8- Ay'ın doğal kaynaklarına ilişkin bütün faaliyetler, bu maddenin 7. paragrafında beyan olunan amaçlar ile bu Anlaşma'nın 6. maddesinin 2. paragrafı hükmü ile bağdaşabilecek şekilde yürütülür.

Madde 12

1- Taraf Devletler, Ay üzerinde bulunan personeli, uzay taşıtları, malzemesi, istasyonları, tesisleri ve donatımı üzerindeki yetkilerini ve denetimlerini muhafaza ederler. Sözkonusu araçların, malzemenin, istasyonların ve donatımın Ay üzerinde bulunmaları, bunlar üzerindeki mülkiyet haklarını değiştirmez.

2- Astronotların Kurtarılması, Astronotların ve Uzaya Fırlatılmış Olan Araçların Geri Verilmeleri Hakkında Anlaşma'nın 5. maddesi hükümleri, bulunmaları gereken yerlerden başka yerlerde bulunan taşıtlara, tesislere ve malzemeye de uygulanır.

3- İnsan hayatını tehlikeye düşüren acil hallerde Taraf Devletler, Ay üzerinde bulunan ve başka Devletlere ait olan malzemeyi, taşıtları, tesisleri, donatımı ve kaynakları kullanabilirler. Bu durumda, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri veya ilgili Taraf Devlete derhal haber verilir.

Madde 13

Kendisi tarafından fırlatılmamış olan bir Uzay Aracının veya böyle bir Aracı oluşturan parçaların, bir arıza sonucu Ay'a düştüğünü zorunlu veya beklenilmeyen bir iniş yaptığını belirleyen her Taraf Devlet, bundan, fırlatmayı yapan Taraf Devleti ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni derhal haberdar eder.

Madde 14

1- Bu Anlaşma'ya Taraf Devletlerin, ister hükümet organları tarafından, ister hükümete ait olmayan birimler tarafından yapılmış olsun, Ay'daki ulusal faaliyetlerinden dolayı uluslararası sorumlulukları olacak ve bu devletler sözkonusu faaliyetlerin bu Anlaşma'da beyan edilen hükümlere uygun olarak yapılmasını gözeteceklerdir. Taraf Devletler, yargı yetkileri altında bulunan hükümet dışı birimlerin Ay'daki faaliyetlerinin, kendi yetki ve sürekli gözetimleri altında yürütülmesini sağlayacaklardır.

2- Taraf Devletler, Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşif ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma hükümlerine ve Uzay Cisimlerinin Verdiği Hasardan Dolayı Uluslararası Sorumluluk Hakkında Sözleşme hükümlerine ilave olarak, Ay üzerinde meydana gelen zararlar halinde sorumluluğa ilişkin ayrıntılı anlaşmaların, Ay üzerindeki faaliyetlerin daha yaygın hale gelmesi sonucunda gerekli hale gelebileceğini kabul ederler. Sözkonusu anlaşmalar, bu Anlaşma'nın 18. maddesinde yazılı usul uyarınca hazırlanacaktır.

Madde 15

1- Her Taraf Devlet, diğer Taraf Devletlerin Ay'ın keşfi ve kullanılmasına ilişkin faaliyetlerinin bu Anlaşma hükümlerine uygunluğundan emin olma hakkına sahiptir. Bu amaçla, Ay üzerinde bulunan bütün uzay taşıtları, malzemesi, istasyonları, tesisleri ve donatımı bu Anlaşma'ya Taraf diğer Devletlere açık olacaktır. Taraf Devletler, tasarlanmış bütün ziyaretlerini, istenilen danışmaların yapılabilmesi ve ziyaret edilecek tesislerin bulundukları yerlerde normal işlemlerin engellenmesini önlemek ve güvenliği sağlamak amacıyla önceden bildirirler. Bu maddenin uygulanmasında, bir Taraf Devlet, bizzat kendi adına veya diğer bir Taraf Devletin tam veya kısmi yardımı ile veya Birleşmiş Milletler Şartı uyarınca ve bu çerçevede uygun olan uluslararası usullere göre hareket edebilir.

2- Bir Devletin bu Anlaşma gereğince kendisine düşen yükümlülükleri yerine getirmediği veya bu Anlaşma'dan doğan haklarının diğer bir Devletçe haledar edildiği hususunda inandırıcı nedenleri olan her Taraf Devlet, bu diğer Taraf Devlet ile danışmalar yapımamasını talep edebilir. Böyle bir danışma talebini alan Taraf Devlet, gecikmeksizin, sözkonusu danışmalara başlayacaktır. Talep eden diğer her Taraf Devletin de, aynı şekilde bu danışmalara katılma hakkı vardır. Bu danışmalara katılan Taraf Devletlerden herbiri, uzlaşmazlığa kabul edilebilir karşılıklı bir çözüm arayacak ve bütün Taraf Devletlerin haklarını ve çıkarlarını gözönünde tutacaktır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri danışmaların sonuçlarından haberdar edilecek ve almış olduğu bilgileri bütün diğer ilgili Taraf Devletlere iletilecektir.

3- Danışmaların, bütün Taraf Devletlerin haklarını ve çıkarlarını göz önünde tutan ve kabul edilebilir karşılıklı bir çözümle sonuçlanmaması halinde, ilgili Taraflar, uyuşmazlığın koşullarına ve mahiyetine uygun diğer barışçı yollar ile bu uyuşmazlığın çözümü için gerekli bütün tedbirleri alırlar. Danışmalara başlanması hususunda güçlükler çıkması veya danışmaların kabul edilebilir karşılıklı bir çözüm ile sonuçlanmaması halinde, bir Taraf Devlet uyuşmazlığın çözümü amacıyla, ilgili diğer hiçbir Taraf Devletin rızası olmaksızın, Genel Sekreter'in yardımını talep edebilir, ilgili bir diğer Taraf Devlet ile diplomatik ilişkileri bulunmayan bir Taraf Devlet, sözkonusu danışmalarda, tercihine göre, gerek bizzat kendisi, gerek diğer bir Taraf Devlet veya Genel Sekreter aracılığıyla yer alabilir.

Madde 16

17. ila 21. maddeler hariç olmak üzere, bu Anlaşma'da Devletlere yapılan atıflar, uzay faaliyetlerinde bulunan her uluslararası hükümetlerarası teşkilata, bu teşkilatın bu Anlaşma'dan doğan hak ve yükümlülükleri kabul ettiğini bildirmesi ve teşkilata üye devletlerin çoğunluğunun bu Anlaşma'ya ve Ay ve Diğer Gök Cisimleri Dahil, Uzayın Keşif ve Kullanılmasında Devletlerin Faaliyetlerini Yöneten İlkeler Hakkında Anlaşma'ya taraf olması kaydıyla uygulanır. Böyle bir teşkilata üye ve bu Anlaşma'ya Taraf olan Devletler, teşkilatın bu madde hükümleri uyarınca bir bildirim yapmasını temin amacıyla her türlü uygun tedbirleri alırlar.

Madde 17

Bu Anlaşma'ya Taraf her Devlet, Anlaşma'da değişiklik yapılmasını önerebilir. Bu değişiklikler, bunları kabul eden Anlaşma'ya Taraf her devlet bakımından, Anlaşma'ya taraf olan devletlerin çoğunluğunca kabul edildikleri tarihte, daha sonra Anlaşma'ya Taraf diğer Devletler'in her biri bakımından da kabul edildikleri tarihte yürürlüğe girer.

Madde 18

Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden on yıl sonra, Anlaşma'nın, geçen zaman içindeki uygulaması dikkate alınarak, Anlaşma'da değişiklik yapılmasının gerekli olup olmadığını incelemek amacıyla, Anlaşma'nın gözden geçirilmesi hususu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun geçici gündemine alınacaktır. Bununla birlikte, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden beş yıl sonra, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Anlaşma'nın saklayıcısı olarak, Anlaşma'ya taraf Devletlerin üçte birinin talebi ve çoğunluğunun kabulü ile, Anlaşma'yı gözden geçirmek için Taraf Devletler Konferansı toplayacaktır. Gözden Geçirme Konferansı, aynı zamanda, 11. maddenin 5. paragrafındaki hükümlerin uygulanması konusunu da, sözü geçen maddenin 1. paragrafında öngörülmüş olan ilkeye dayanarak özellikle ilgili bütün teknik gelişmeleri gözönünde tutarak inceler.

Madde 19

1- Bu Anlaşma, New York'ta Birleşmiş Milletler Merkezi'nde bütün Devletlerin imzasına açık olacaktır.

2- Bu Anlaşma, imzalayan Devletlerin onayına tabidir. Bu Anlaşma'yı, bu maddenin 3. fıkrası uyarınca yürürlüğe girmesinden önce imzalamamış olan her Devlet, her zaman ona katılabilir. Onay veya katılım belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilir.

3- Bu Anlaşma, beşinci onay belgesinin tevdi edilmesini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girer.

4- Onay veya katılım belgelerini bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra tevdi eden her Devlet için bu Anlaşma, sözkonusu belgelerin tevdi tarihlerini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girer.

5- Genel Sekreter, bu Anlaşma'yı imzalamış veya ona katılmış bulunan bütün Devletleri, her imza tarihinden, her onay veya katılım belgesinin tevdi tarihinden, bu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihinden ve diğer her türlü bildirimden, derhal haberdar eder.

Madde 20

Bu Anlaşma'ya Taraf her Devlet, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne yapacağı yazılı bildirim ile Anlaşma'dan çekildiğini bildirebilir. Böyle bir çekilme, tebligatın alındığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Madde 21

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri aynı şekilde geçerli olan bu Anlaşma'nın aslı, onaylanmış örneklerini imzacı ve katılımcı bütün Devletlere gönderecek olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nce saklanacaktır.

Yukarıdaki hususları tasdiken, Hükümetleri tarafından usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış, aşağıda imzası bulunan kişiler, 18 Aralık 1979'da New York'ta imzaya açılmış olan işbu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

